

METODICKÁ POMŮCKA OBCÍM

POVODŇOVÉ PROHLÍDKY - provádění

Z důvodu zajištění povodňové ochrany v kraji
vydává

Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství,
oddělení vodního hospodářství a havárií

tuto metodickou pomůcku k provádění povodňových prohlídek.

Legislativní rámec:

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „VZ“)
- § 72, § 77, § 78, § 79, § 80 VZ
- § 83, 84, § 85 VZ
- **VPÚ ORP (popř. kraje)** se rozumí vodoprávní úřad příslušné obce s rozšířenou působností (popř. kraje)
- **povodňovým orgánem obce mimo povodeň** jsou orgány obce (obecní úřad, rada obce, starosta)
- **povodňovým orgánem obce v době povodně** je povodňová komise obce, případně rada obce, nebyla-li povodňová komise zřízena.

Povodňové prohlídky lze rozdělit na:

- a) Preventivní prohlídky: v době, kdy nehrozí bezprostřední nebezpečí povodně.
- b) Prohlídky po povodni: směřují ke zjištění rozsahu a výše škod po povodni.

Tato metodická příručka je zpracována pro provádění preventivních povodňových prohlídek.

Četnost:

- preventivní prohlídka se provádí nejméně **1x ročně pro každý vodní tok (popř. jeho úsek)**.

Kompetence:

- Povodňové prohlídky organizují (není podmínkou, aby je i prováděly) povodňové orgány ORP (§ 79 odst. 2 písm. c) VZ).
- Povodňové prohlídky provádějí orgány obcí (§ 78 odst. 3 písm. c) VZ).
- *Doporučujeme obcím, aby plán kontrolních prohlídek každoročně projednaly předem s VPÚ ORP, např. formou písemného seznamu kontrolovaných úseků a termínu jejich prohlídek. Toto projednání musí být prokazatelné.*
- *Pokud tak obce neučiní, VPÚ ORP by měl z hlediska zákonné povinnosti „organizovat povodňové prohlídky“ po obcích seznam kontrolovaných úseků vyžadovat.*
- *Součástí povodňového plánu obce by měl být přehled problematických míst na vodních tocích, na které je nutné při povodňových prohlídkách zaměřit pozornost.*

Účel prohlídky:

- povodňovými prohlídkami se zjišťuje, zda na vodních tocích, vodních dílech a v záplavových územích, popřípadě na objektech nebo zařízeních ležících v těchto

V Karlových Varech dne: 7. 4 2011.

Poslední aktualizace: 14. 10. 2015

Zpracoval: odbor životního prostředí a zemědělství KÚ Karlovarského kraje

územích, nejsou závady, které by mohly zvýšit nebezpečí povodně nebo její škodlivé následky (§ 72 odst. 1 VZ).

Doporučujeme prověřit zejména:

U vodních toků:

- stav objektů a pozemků v záplavovém území (z hlediska možného zhoršení odtokových poměrů nebo odplavení splavitelných materiálů, vozidel, staveb nebo jejich částí, apod.),
- stav koryta vodního toku, doprovodné vegetace, vzduchem vedených inženýrských sítí křížících vodní tok, plotů, a jiných překážek ve vodním toku,
- stav malých vodních nádrží, případně dalších vodních děl,
- stav mostků a mostních lávek přes vodní toky, propustků.

To znamená:

- *V záplavovém území by se neměl volně nacházet odplavitelný materiál, který by mohl zhoršit odtokové poměry (např. volně uložené palivové dřevo, stavební rezivo, komposty, neukotvené lodě, apod.). Tyto materiály je nutné uložit mimo aktivní zónu, nebo zajistit takovým způsobem, aby nemohlo dojít k jejich odplavení.*
- *Rizikové často bývá nevhodné konstrukční a výškové řešení (mnohdy nepovolených) mostů a lávek pro pěší. Tyto objekty jsou většinou nekapacitní pro převod vyšších N-letých průtoků. Lávky často nejsou pevně ukotveny k terénu, přičemž může dojít k jejich destrukci, odplavení a ucpání průtočného profilu níže po toku s následkem vzduťím vody a mnohem větším rozlivem vody do okolí.*

U vodních děl:

- Je hodnocen zejména technický stav objektů a jejich připravenost z hlediska ochrany před povodněmi (odolnost při průchodu povodně).
- *Např.: stav hráze, a břehů rybníka či vodní nádrže vč. doprovodné vegetace, kontrola retence a stavu jezových objektů; vlastníci kanalizací a ČOV kontrolují schopnost kanalizace zamezit zpětnému vzduťím vody apod.; kontrola dokumentace (povolení, manipulační, provozní řády apod.) Při zjištění podstatných závad na vodních dílech je nutné o tomto informovat VPU ORP.*

Kdy prohlídky provádět:

Povodňové prohlídky se provádějí nejméně jednou ročně, nejlépe:

- a) před obdobím jarního tání (zpravidla přelom nebo konec roku),
- b) před obdobím letních povodní (zpravidla konec května).

Účastníci:

Prohlídka vodního toku:

- zástupce povodňového orgánu obce (starosta obce),
- správce vodního toku,
- vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně (dle § 85 odst. 1 písm. b) VZ),
- vlastníci technické infrastruktury,

V Karlových Varech dne: 7. 4. 2011.

Poslední aktualizace: 14. 10. 2015

Zpracoval: odbor životního prostředí a zemědělství KÚ Karlovarského kraje

- *doporučujeme obci přizvat si také zástupce VPÚ ORP, popř. je ihned se závěry prohlídky seznámit, protože mohou obcím výrazně pomoci při ukládání a vymáhání plnění nápravných opatření.*

V případě prohlídky vodního díla přizvat též:

- vlastníka vodního díla, které může negativně ovlivnit průběh přirozené povodně,
- *V případě kontroly (z hlediska povodní) problematického vodního díla je vhodná účast zástupce VPÚ ORP či VPÚ kraje.*

Opatření k nápravě - dle § 72 odst. 3 VZ:

1. Na základě povodňové prohlídky mohou povodňové orgány obcí písemně **vyzvat** vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění zjištěných závad.
2. Pokud adresáti výzvy ve stanovené lhůtě neposlechnou, doporučujeme obci předat věc ve formě podnětu příslušnému VPÚ ORP, který může takovou **povinnost uložit rozhodnutím.** (§ 72 odst. 3 VZ).

Obsah zápisu z povodňové prohlídky:

1. Název vodního toku a specifikace kontrolovaného úseku.
 2. Datum a čas provedení prohlídky.
 3. Jméno oprávněné osoby provádějící prohlídku (starosta obce či jeho zástupce).
 4. Identifikace přítomných osob.
 5. Druh zjištěné závady + specifikace místa.
 6. Specifikace nutného opatření k nápravě, případně povinné osoby (pokud je známa).
 7. Termín odstranění závady, byla li povinnost uložena v rámci povodňové prohlídky.
 8. Informace o stavu řešení závad z předešlých povodňových prohlídek (probíhá x bylo ukončeno, datum ukončení, ...).
- *K zápisu doporučujeme přiložit **fotodokumentaci** místa, závad apod.*
 - *Též doporučujeme v rámci spolupráce VPÚ ORP a obcí předávat zápis nadřízenému povodňovému orgánu jako doklad o provedené prohlídce.*
 - *Do **povodňové knihy obce** se provede záznam o absolvování povodňové prohlídky.*

Evidence povodňových prohlídek:

- je možno provádět v aplikaci Karlovarského kraje umístěné na Geoportálu - <http://geoportal.kr-karlovarsky.cz>

- stručný návod pro vstup do této aplikace:

- 1) Aplikace povodňové prohlídky se nachází geoportálu Karlovarského kraje na <http://geoportal.kr-karlovarsky.cz>
- 2) Nový uživatel se musí registrovat na uvedené stránce - je to řádek nahoře cca uprostřed obrazovky, po kliknutí se otevře přihlašovací formulář.
- 3) Uživatel musí vyplnit údaje v přihlašovacím formuláři a do kolonky „Účel registrace“ doplní Povodňové prohlídky-editace.
- 4) Na e-mail uživatel obdrží přihlašovací údaje.
- 5) Po dalším přihlášení do Geoportálu na <http://geoportal.kr-karlovarsky.cz> se na úvodní stránce klikne na ikonu „Mapa“.
- 6) Po načtení mapy v levém horním rohu se klikne na ikonu „Obsah mapy“, rozbalí se menu a uživatel zvolí „Mapové kompozice“

V Karlových Varech dne: 7. 4 2011.

Poslední aktualizace: 14. 10. 2015

Zpracoval: odbor životního prostředí a zemědělství KÚ Karlovarského kraje

- 7) V Mapových kompozicích zvolí mapu „Povodňové prohlídky_Editace“ (editace je určena pro starosty obcí).
- 8) Po načtení kompozice se klikne na horní lištník na ikonu „Editace“ a lze zadávat body dle šablony a přiložit k editovanému bodu pdf. soubor
- 9) Pokud uživatel má již účet na Geoportálu vytvořen, pošle email na geoportal@kr-karlovarsky.cz s žádostí o přidání nové služby (kompozice) s názvem „Povodňové prohlídky_Editace“

V Karlových Varech dne: 7. 4 2011.

Poslední aktualizace: 14. 10. 2015

Zpracoval: odbor životního prostředí a zemědělství KÚ Karlovarského kraje